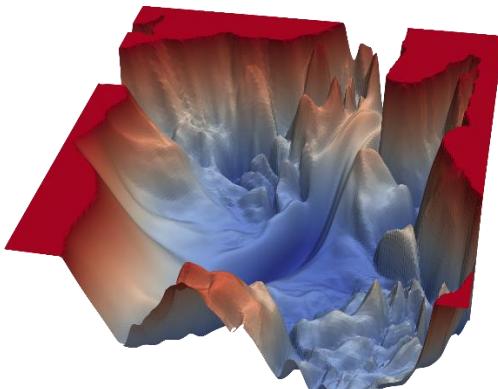

شبکه های عصبی و کنترل عصبی

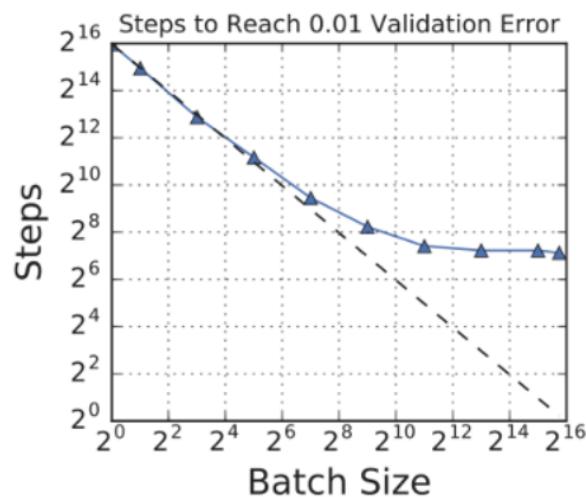
دکتر تشنه لب

تمرین سری اول، مهلت تحويل: ۳۰ آبان

سوال اول

به نمودار زیر توجه کنید که تعداد iteration های گرادیان کاهشی تصادفی SGD لازم برای رسیدن به یک مقدار مشخص از تابع زیان را برحسب Batch Size نشان میدهد.

شکل ۱) تعداد iteration های گرادیان کاهشی تصادفی SGD لازم برای رسیدن به یک مقدار مشخص از تابع زیان

الف: برای batch size های کوچک ، هرچه اندازه‌ی batch افزایش میباید، تعداد تکرارهای لازم برای رسیدن به مقدار هدف تابع زیان کاهش میباید. چرا؟

ب) برای batch size های بزرگ ، با افزایش اندازه‌ی batch تعداد تکرارها تغییر چندانی نمیکند. چرا؟

سوال دوم

مجموعه داده مسکن کالیفرنیا^۱، که داده‌های آن از سرشماری ۱۹۹۰ ایالات متحده استخراج شده است، به خانواده‌ای از مجموعه داده‌های محک^۲ برای رگرسیون اطلاق می‌شود. این مجموعه داده توانایی شبیه‌سازی یک مسئله پیش‌بینی چند متغیره در دنیای واقعی را دارد، که در آن متغیر هدف (Median House Value) توسط مجموعه‌ای از پارامترهای اقتصادی، جمعیتی و جغرافیایی کنترل می‌شود. این دیتابست در ابتدا برای مدل‌سازی و تحلیل الگوهای قیمت‌گذاری مکانی و اقتصادی در بازار مسکن و ارزیابی مدل‌های آماری پیش‌بینی کننده مورد استفاده قرار گرفت.

مستندات و طریقه بارگیری را می‌توانید از لینک زیر مطالعه کنید:

https://scikit-learn.org/stable/modules/generated/sklearn.datasets.fetch_california_housing.html

الف) توزیع (histogram) داده‌ها را برای هر کدام از ویژگی‌ها رسم کرده و آن را تفسیر کنید. بگویید که چه اطلاعاتی از این هیستوگرام دریافت می‌کنید.

ب) روش‌های زیر را برای نرمال‌سازی دیتابست فوق پیاده کنید و با ذکر نمونه (بررسی و مقایسه تاثیر روی دیتابها) عملکرد روش‌های زیر را برای نرمال‌سازی ویژگی‌های این دیتابست با هم مقایسه کنید. ابتدا فرمول هر کدام از این روش‌ها را بفهمید، تفسیر کنید و سپس به پیاده سازی و بررسی عملکرد بپردازید.

- نرمال سازی بین صفر و یک
- نرمال سازی بین -1 و 1
- نرمال سازی به توزیع نرمال استاندارد (standard scaling)
- (Robust scaling)
- نرمال سازی مقاوم

پ) کدام روش برای داده‌های پرت (outlier) روش بهتری است؟ چرا؟ (از نظر ریاضی بگویید که چرا و به ازای نمونه‌های مورد نظرتان از دیتابست، تفسیر خود را تصدیق کنید)

سوال سوم

الف) هر کدام از توابع فعال‌ساز زیر را به همراه مشتقشان در یک figure رسم کنید (در هر figure هم خود تابع نشان داده شود و هم مشتق آن)

ReLU	Mish	ELU
Sigmoid	Tanh	Softplus

¹ California Housing Prices

² Benchmark Datasets

ب) یکی از مشکلات تابع فعالسازی، sigmoid اشباع شدن است. به طور خلاصه این مشکل را توضیح دهید و بگویید آیا با جایگزین کردن تابع tanh این مشکل برطرف میشود یا خیر؟ دلیل خود را توضیح دهید.

ج) توضیح دهید که استفاده از تابع فعالسازی $tanh$ به جای سیگموید چگونه باعث میشود بهینه‌سازی آسانتر شود؟

سوال چهارم

منظور از Gradient Exploding و Gradient Vanishing در آموزش شبکه‌های عصبی چیست؟ یک مقاله علمی از منابعی مانند Scholar Google بیاورید که روشی برای مقابله با این مشکالت پیشنهاد کرده باشد. ایده روش ارائه شده در آن مقاله را توضیح دهید و مزایا و محدودیت‌های آن را ذکر کنید.

سوال پنجم

در این بخش شما باید با تابع داده شده F , 100 نمونه دیتا تولید کنید و آنها را رسم کنید. سپس این نمونه دیتاهای را در یک فایل اکسل ذخیره کنید. چون قرار است الگوریتم‌های بهینه‌سازی معرفی شده در جدول زیر را روی نمونه‌هایی که تولید کردید، تست کنید.

$$F = 3\text{logsig}(1.7x) + 4\text{tansig}(3x) + 4\text{Swish}(2.5x) + x^4 - 2x^2 + 0.1x + 1$$

اکنون تابع زیر را در نظر بگیرید. مقدار اولیه تمامی پارامترها را به صورت رندوم بین 0 و 1 انتخاب کنید. سپس با در نظر گرفتن مقدار خطای میانگین مربعات MSE و داده‌های تولید شده در مرحله قبل، با استفاده از الگوریتم‌های بهینه‌سازی زیر، پارامترهای مربوط به 3 حالت زیر را بهینه‌سازی کنید و سپس جدول زیر را به طور کامل پر کنید.

- بهینه سازی مقادیر آلفا
- بهینه سازی مقادیر تتا
- بهینه سازی همزمان مقادیر آلفا و تتا

$$F = \alpha_1 \text{logsig}(\theta_1 x) + \alpha_2 \text{tansig}(\theta_2 x) + \alpha_3 \text{Swish}(\theta_3 x) + (\alpha_4 x^2 - 1) + \alpha_5 x$$

الگوریتم بهینه سازی	MSE حاصل از آموزش پارامترهای آلفا	MSE حاصل از آموزش پارامترهای تتا	MSE حاصل از آموزش همزمان پارامترهای آلفا و تتا
SGD			
Momentum			
AdaGrad			

RMSProp			
AdaDelta			
Nestrov			
Adam			
AdaMax			
Na ³ dam			
AMSGrad			

پس از بررسی الگوریتمها، آنها را مقایسه کنید و خطای میانگین مربعات هر یک را گزارش کنید. عملکرد کدام روش بهتر بوده است؟

به نکات زیر توجه کنید.

بررسی دقیق هر الگوریتم لازم است. (توضیح کامل همراه با بیان دقیق روابط و پارامترها)

پیادهسازی جداگانه هر روش بهینه‌سازی در پایتون یا متلب (ترجیحاً پایتون)

عدم استفاده از کتابخانه‌های آماده جهت پیاده‌سازی

پلات نمودار داده‌های پیش‌بینی شده و همچنین نمودار Loss.

گزارش تمامی پارامترهای اولیه مثل تعداد ایپاک، نرخ یادگیری و ...

صرف پیاده‌سازی روشها ملاک نمره نیست، کیفیت کار و تسلط به موضوع و نتایج پیاده‌سازی مهم

است

برای درک بهتر این روشها میتوانید به لینک زیر مراجعه کنید:

<https://www.kdnuggets.com/2019/06/gradient-descent-algorithms-cheat-sheet.html>

نکات و تذکرات تحويل تمرین

- استفاده از زبان برنامه نویسی پایتون و متلب مجاز است.
- تعیین مقادیر ذکر نشده مانند نرخ یادگیری، تعداد ایپاک و ... به عهده خودتان است تا نتیجه مطلوب حاصل شود.

³ این بهینه ساز را خودتان مطالعه کنید. در pdf آورده شده در ادامه سوال قابل مطالعه است.

- میتوانید تمرین را به صورت انفرادی یا گروههای حداکثر 2 نفره انجام دهید. تمامی اعضا باید در تمامی بخشها مشارکت و تسلط داشته باشند. دانشجویان دکتری باید به صورت انفرادی کار کنند.
- کدها و گزارش را به صورت یک فایل فشرده در سایت آپلود کنید. حتما هر دو نفر اعضای گروه باید هر تمرین را بازگزاری کنند.
- در صورت مشاهده گزارشها یا کدهای مشابه، نمره کسر میگردد
- توجه شود که گزارشها باید متفاوت باشد و در صورت وجود تشابه نمره آن بخش کسر میگردد